ECLI:LV:RIRT:2026:0611.C33444125.4.S

Lietas Nr.C33444125

Lietas arhīva Nr.C- 1481-26/27

Rīgas rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā 2026. gada 11. jūnijā

Tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Gunta Viļumsone

ar tiesa ssēdes sekretāri Denīzi Bērziņu,

piedaloties prasītājas pārstāvim zvērinātam advokātam Tomam Krūmiņam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS “Latvenergo” prasībā pret SIA “VN Saimnieks” par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas rajona tiesas 2025. gada 12. jūnija lēmumu pieņemts pieteikums AS “Latvenergo” prasībā pret SIA “VN Saimnieks” par parāda piedziņu un ierosināta civillieta.

[1.1] Prasības normatīvajam pamatojumam norādīta Elektroenerģijas tirgus likuma 5. panta pirmā daļa, Civillikuma 1401., 1402., 1425., 1587., 1589., 1590. pants, Ministru kabineta 2023. gada 7. novembra noteikumu Nr. 365 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” 22., 23., 27. un 130. punkts, Ministru kabineta 2014. gada 20. maija noteikumi Nr. 255 "Par distances līgumu".

[1.2] Prasībā lūgts piedzīt no SIA "VN Saimnieks" par labu AS "Latvenergo" parādu 65 202,40*euro*apmērā un tiesāšanas izdevumus, kā arī noteikt AS "Latvenergo" tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no SIA "VN Saimnieks" likumiskos procentus 6 % gadā no neatmaksātās summas.

[1.3] Prasības pamatojumam norādīts atbildētājas saistību neizpilde pušu elektroenerģijas tirgotāja un lietotāja līgumiskajās attiecībās.

Saskaņā ar 2021. gada 14. oktobra līgumu Nr. 66403100004 "Par elektroenerģijas tirdzniecību" laikā no 2021. gada 1. novembra līdz 2022. gada 31. oktobrim atbildētāja no prasītājas nolēma iegādāties elektroenerģiju par biržas cenu.

2022. gada maija sākumā atbildētāja telefoniski vērsās pie prasītāja darbinieka ar lūgumu sagatavot izdevīgākas cenas piedāvājumu. 2022. gada 2. maijā prasītājas darbinieks nosūtīja atbildētājai vairākas fiksētas cenas elektroenerģijas iegādes iespējas. 2022. gada maijā lēmums netika pieņemts.

Atkārtoti 2022. gada jūlijā atbildētāja vērsās pie prasītājas darbinieka ar lūgumu sagatavot izdevīgākas cenas piedāvājumu. 2022. gada 21. jūlijā prasītājas darbinieks nosūtīja atbildētājai vairākas fiksētas cenas elektroenerģijas iegādes iespējas. Arī 2022. gada jūlijā lēmums netika pieņemts.

Atkārtoti 2022. gada septembrī atbildētāja vērsās pie prasītājas darbinieka ar lūgumu sagatavot izdevīgākas cenas piedāvājumu. 2022. gada 8., 6. un 16. septembrī prasītājas darbinieks nosūtīja atbildētājai vairākas fiksētas cenas elektroenerģijas iegādes iespējas.

2022. gada 26. septembrī atbildētāja vērsās pie prasītājas darbinieka ar lūgumu sagatavot cenas piedāvājumu 24 un 36 mēnešu periodam. Tajā pašā dienā prasītājas darbinieks nosūtīja atbildētājai fiksētas cenas elektroenerģijas iegādes iespējas. Atbildētāja nolēma vienoties par elektroenerģijas iegādi no prasītājas par fiksētu cenu uz 3 gadiem, tas ir, par laiku no 2022. gada 1. oktobra līdz 2025. gada 30. septembrim, un 2022. gada 30. septembrī starp pusēm noslēgts distances līgums Nr. 66403100004 "Par elektroenerģijas tirdzniecību".

Saskaņā ar līguma noteikumiem prasītājai bija pienākums nodrošināt elektroenerģijas pārdošanu atbildētājai visa elektroenerģijas tirdzniecības perioda ietvaros par līgumā pielīgto fiksēto cenu, savukārt atbildētājai šī paša perioda ietvaros bija pienākums pirkt no prasītājas neierobežotu apjomu elektroenerģijas par līgumā pielīgto fiksēto cenu un pilnā apjomā apmaksāt prasītājas izrakstītos rēķinus līgumā norādītajā termiņā.

Līguma II daļas 4. punkts, cita starpā, nosaka līguma pirmstermiņa izbeigšanas kārtību, paredzot tiesības katrai pusei izbeigt līgumu pirms elektroenerģijas tirdzniecības perioda beigām, proti, lietotājam ir tiesības jebkurā laikā izbeigt līgumu, par to vismaz 21 dienu pirms attiecīgā kalendārā mēneša beigām rakstiski brīdinot tirgotāju, savukārt tirgotājam ir tiesības pārtraukt pārdot elektroenerģiju lietotājam un izbeigt līgumu, ja lietotājs 12 mēnešu laikā vai līguma darbības laikā, ja tas ir mazāks, atkārtoti ir kavējis ikmēneša maksājumus par vismaz 5 dienām, un šāda saistību neizpilde turpinās 21 dienu pēc tam, kad tirgotājs par to ir rakstiski brīdinājis lietotāju, vai, ja nav spēkā vai spēku zaudējis lietotāja sistēmas pakalpojumu līgums ar sistēmas operatoru vai ja tirgotājs no sistēmas operatora saņem informāciju par lietotāja tirgotāja maiņu.

Līguma II daļas 4.5. punkts nosaka, ka jebkurā no gadījumiem, kad līgums tiek izbeigts saskaņā ar II daļas 4.2. un/vai 4.3. punktu, lietotājs apmaksā tirgotāja izrakstītos rēķinus par saņemto elektroenerģiju līdz līguma izbeigšanās brīdim un samaksā tirgotājam maksu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu, ja tāda ir noteikta līguma I daļā.

Desmit mēnešus pēc līguma noslēgšanas, proti, 2023. gada 4. jūlijā atbildētāja vērsās pie prasītājas ar lūgumu pārskatīt līgumā ietverto fiksēto elektroenerģijas tirdzniecības cenu. 2023. gada 6. jūlijā prasītāja piedāvāja cenas samazinājumu.

2023. gada 10. augustā atbildētāja atkārtoti vērsās pie prasītājas ar iesniegumu un izteica lūgumu lauzt noslēgto līgumu un noslēgt jaunu līgumu ar biržas cenu. 2023. gada 15. augustā prasītāja nosūtīja atbildes vēstuli Nr. V-1222L/1138L, kurā sniegts detalizēts skaidrojums, tajā skaitā norādot, ja pirms līgumā noteiktā tirdzniecības perioda beigām sabiedrība vēlās izbeigt līgumu, tad tiks piemērota līguma 1.1.2. punktā noteiktā maksa par līguma pirmstermiņa izbeigšanu.

2023. gada decembrī atbildētājs vērsās pie prasītājas ar lūgumu pārskatīt līgumā ietverto fiksēto elektroenerģijas tirdzniecības cenu. 2023. gada decembrī, kā arī 2024. gada janvārī, februārī, martā un aprīlī prasītājas darbinieks nosūtīja atbildētājai vairākas fiksētas cenas elektroenerģijas iegādes iespējas, kā arī informēja par līgumā iekļautās pirmstermiņa izbeigšanas maksas samaksu pa daļām.

2024. gada jūnijā prasītāja no sistēmas operatora AS "Sadales tīkls" saņēma informāciju, ka objektā Ciemupes iela 1, Rīgā, ir mainījies elektroenerģijas tirgotājs sākot ar 2024. gada 1. jūniju. Atbildētāja savas tiesības vienpusēji atkāpties no līguma nav izmantojusi un nav savlaicīgi paziņojusi prasītājai, ka vēlas vienpusēji izbeigt līgumu.

2024. gada 17. decembrī prasītāja nosūtīja atbildētājai rēķinu Nr. 664737807971 "Maksa par līguma pirmstermiņa izbeigšanu" par summu 65 202,40 *euro*, lūdzot līdz 2025. gada 16. janvārim veikt rēķina apmaksu. 2025. gada 17. janvārī prasītāja nosūtīja atgādinājumu, norādot, ka kavētā maksājuma summa ir 65 202,40 *euro*.

2025. gada 20. janvārī prasītāja nosūtīja atbildētājai brīdinājumu par parāda samaksu. Atbildētāja nepamatoti nepilda savas līgumā noteiktās saistības un atsakās samaksāt līgumā pielīgto līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu.

[2] Atbildētāja SIA "VN Saimnieks" rakstveida paskaidrojumos prasību neatzina un norādīja, ka atbildētāja ar prasītājas pārstāvi vairākkārt sazinājusies, lūgusi izmainīt līguma nosacījumus, norādījusi, ka, ja netiks pārskatīti līguma nosacījumi par cenu izmaiņām, mājas Ciemupes ielā 1, īpašnieki draud ar līguma uzteikšanu atbildētājai. Prasītājas pārstāvis ticis lūgts ierasties uz kopsapulcēm, taču nav ieradies. Mājas īpašnieki līgums lauzuši, savukārt atbildētāja līgumu ar prasītāju nav lauzusi, par ko prasītājai 2024. gada 18. decembrī nosūtīts elektroniski parakstīts dokuments.

[3] Atbildētāja ir likumā noteiktajā kārtībā informēta par tiesas sēdi, taču uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav paziņojusi par neierašanās iemesliem, nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu.

[3.1] Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā norādītos iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

[4] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja pilnā apmērā ar prasības pieteikumā minēto pamatojumu un argumentāciju.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi prasības pieteikumu un rakstveida pierādījumus, uzklausījusi prasītājas pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[6] Lietā nav strīda, ka 2022. gada 30. septembrī puses noslēdza līgumu Nr. 66403100004 "Par elektroenerģijas tirdzniecību", ar kuru puses vienojās, ka atbildētāja iegādājas no prasītājas elektroenerģiju par fiksētu cenu uz konkrētu laiku – 3 gadiem, objektam 43Z-STO00279655Y, adresē Ciemupes iela 1, Rīga.

Līguma I daļas 1.1.1. punktā puses vienojušās, ka līguma ietvaros elektroenerģija atbildētājai tiek pārdota par fiksētu cenu (bez PVN) – 0,33500 EUR/kWh.

Strīds lietā ir par līgumsaistību izpildi. Prasībā lūgts piedzīt no atbildētājas parādu, proti, pielīgto līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu 65 202,40 *euro* apmērā.

[7] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesības rodas no tiesiska darījuma, neatļautas darbības vai pēc likuma.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1404. pantam katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma.

Saskaņā ar Civillikuma 1427. pantu divpusējā darījumā, t. i., līgumā, vajadzīgs visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[9] No lietas materiāliem redzams, ka 2024. gada jūnijā prasītāja no sistēmas operatora AS "Sadales tīkls" saņēmis informāciju, ka sākot ar 2024. gada 1. jūniju objektā Ciemupes iela 1, Rīgā, ir mainījies elektroenerģijas tirgotājs.

Lietas materiāliem pievienota AS “Sadales tīkls” 2025. gada 27. februāra atbildes vēstule prasītājai AS “Latvenergo”, no kuras redzams, ka datu apmaiņas procesu ietvaros AS “Sadales tīkls” saņēma tirgus ziņojumu, ar kuru paziņots par elektroenerģijas tirdzniecības līguma noslēgšanu objektā ar citu tirgotāju, efektīvais datums – 2024. gada 1. jūnijs. AS “Sadales tīkls” nav saņēmis lietotāja iebildumus par lietotāja maiņu objektā, AS “Latvenergo” kā tirgotājs elektroenerģijas piegādi objektā nodrošināja līdz 2024. gada 31. maijam.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos par prasību norādījusi, ka prasītāja brīdināta, ja netiks pārskatīti līguma nosacījumi par cenu izmaiņām, mājas Ciemupes ielā 1 īpašnieki draud ar līguma uzteikšanu atbildētājai. Līgums lauzts no mājas īpašnieku puses, atbildētāja ar prasītāju nav lauzusi līgumu.

Lietā nav strīda, ka objektā Ciemupes 1, Rīgā, notika elektroenerģijas tirgotāja maiņa.

Lietā pastāv strīds par to, vai atbildētājai ir pienākums segt maksu par līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu.

[10] Juridiskajā literatūrā atzīts, ka tiesa vispirms konstatē, vai prāvnieku (galvenā kārtā prasītāja) uzdotie apstākļi, uz kuriem pamatoti pušu prasījumi, izrādījušies par patiesiem un kādas juridiskās sekas likums saista ar noskaidrotiem apstākļiem *(sk.* Bukovskis V. *Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 431. lpp.).*

Arī mūsdienu tiesību doktrīnā norādīts, ka pierādīšanas priekšmetā civillietās ir iekļauti prasības pamata fakti, atbildētāja iebildumu pamata fakti un pretprasības (ja tāda celta) pamata fakti. Tie ir meklējamie fakti. Meklējamos faktus norāda puses, taču to faktu sastāvu, kas jāpierāda lietā, galīgi nosaka tiesa saskaņā ar tām materiālo tiesību normām, kuru hipotēzēs ir norādīti fakti, kas nosaka pušu apstrīdētās un aizskartās tiesības un tām atbilstošus pienākumus *(sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.–28. nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof.* K. Torgāna *zinātniskajā redakcijā. Rīga:* Tiesu namu aģentūra, *2016, 53.–54. lpp.).*

Tātad tiesas pienākums, izšķirot jebkuru strīdu, ir vispusīgi izvērtēt, vai pušu norādītie apstākļi, kas ietilpst pierādīšanas priekšmetā, guvuši apstiprinājumu, un kādas juridiskās sekas piemērojamās materiālo tiesību normas sastāvs saista ar lietas iztiesāšanas gaitā noskaidrotiem faktiem. Jāatzīmē arī, ka tiesa var balstīt spriedumā izdarītos secinājumus uz tādiem apstākļiem, kas pamatoti ar tiesas sēdē pārbaudītiem un ticamiem pierādījumiem, nevis pieņēmumiem vai hipotēzēm *(sal., piemēram, Senāta 2019. gada 24. jūlija sprieduma lietā Nr. SKC-182/2019, ECLI:LV:AT:2019:0724.C20313609.6.S, 14. punkts, 2020. gada 20. maija sprieduma lietā Nr. SKC-130/2020, ECLI:LV:AT:2020:0520.C17124115.17.S, 10. punkts).*

[11] Konstatējams, ka starp pusēm noslēgts terminēts līgums par elektroenerģijas tirdzniecību, ar, kuru puses vienojās, ka atbildētāja iegādājas no prasītājas elektroenerģiju par fiksētu cenu uz konkrētu laiku 2022. gada 1. oktobra līdz 2025. gada 30. septembrim.

Civillikuma 1587. pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto. Civillikuma 1590. pantā noteikts, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1589. pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Līguma II daļas Vispārīgo noteikumu 4.2. punktā noteiktas atbildētājas tiesības jebkurā laikā izbeigt līgumu, par to vismaz 21 dienu pirms attiecīgā kalendārā mēneša beigām rakstiski brīdinot prasītāju.

No lietas materiāliem pievienotajiem pierādījumiem un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, izriet, ka pušu starpā notikusi ilgstoša savstarpēja sarakste, kur atbildētāja lūdza pārskatīt līgumā ietverto fiksēto elektroenerģijas tirdzniecības cenu. Tāpat, atbildētāja 2023. gada 10. augustā vērsās pie prasītājas ar iesniegumu un izteica lūgumu lauzt noslēgto līgumu un noslēgt jaunu līgumu ar biržas cenu.

Lietā nav strīda, ka ar 2024. gada 1. jūniju objektam Ciemupes 1, Rīgā, mainīts elektroenerģijas piegādes tirgotājs, tādejādi iniciējot līguma izbeigšanu ar prasītāju pirms termiņa, nepaziņojot par to prasītājai.

Secināms, ka līgums ir izbeigts atbildētājas iniciatīvas rezultātā pirms līgumā pielīgtā termiņa.

Atbildētāja nav apstrīdējusi prasībā norādīto, ka prasītāja 2023. gada 15. augusta vēstule Nr. V-1222L/1138L informēja atbildētāju, ja pirms līgumā noteiktā tirdzniecības perioda beigām atbildētāja vēlās izbeigt līgumu, tad

tiks piemērota līguma 1.1.2. punktā noteiktā maksa par līguma pirmstermiņa izbeigšanu.

[12] No AS "Sadales tīkls" 2025. gada 27. februāra vēstules izriet, ka atbildētāja, saņemot paziņojumu par tirgotāja maiņu objektā un zinot, ka atbildētāja nav līgumā noteiktajā termiņā par to paziņojusi prasītājai, iebildumus sistēmas operatoram vai tirgotājam neizteica.

Līdz ar to secināms, ka līguma darbība tika izbeigta 2024. gada 31. maijā.

Turklāt lietā nav pievienoti pierādījumi par atbildētājas saistību pret prasītāju pāreju uz kādu citu personu. Atbildētājas paskaidrojumi, ka līgums lauzts no mājas īpašnieku puses un atbildētāja ar prasītāju nav lauzusi līgumu, nav pamatots, tā kā pušu starpā pastāv saistības, kas izriet no līguma, nevis no objekta īpašuma tiesībām.

Apstāklis, ka dzīvojamās mājas īpašnieki nav bijuši apmierināti ar elektroenerģijas cenu un izbeiguši līgumu ar atbildētāju, pats par sevi neizbeidz līgumsaistības starp prasītāju un atbildētāju.

Līguma II daļas Vispārīgo noteikumu 4.3.2. punktā, cita starpā, noteikts, ka tirgotājam ir tiesības pārtraukt pārdot elektroenerģiju lietotājam un izbeigt līgumu, ja tirgotājs no sistēmas operatora saņem informāciju par lietotāja tirgotāja maiņu.

Saskaņā ar līguma II daļas Vispārīgo noteikumu 4.5. punktu jebkurā no gadījumiem, kad līgums tiek izbeigts saskaņā ar līguma II daļas 4.2. un/vai 4.3. punktu, lietotājs apmaksā tirgotāja izrakstītos rēķinus par saņemto elektroenerģiju līdz līguma izbeigšanās brīdim un samaksā tirgotājam maksu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu, ja tāda ir noteikta līguma I daļā.

Līguma I daļas 1.1. punktā noteikta maksa par līguma pirmstermiņa izbeigšanu, proti, ka maksa tiek noteikta izrakstītajos rēķinos norādītās maksas par elektroenerģiju viena mēneša vidējā maksājuma apmērā, kurš sareizināts ar skaitli 0.5 un ar pilnu mēnešu skaitu no līguma pirmstermiņa izbeigšanas dienas līdz elektroenerģijas tirdzniecības perioda beigām. Maksu aprēķina šādi: Maksa=Rēķ(vid.) x 0.5 x Mēn.skaits, kur Rēķ(vid.) - 1 (viena) mēneša vidējais maksājums par elektroenerģiju; Mēn.skaits - pilnu mēnešu skaits no Līguma pirmstermiņa izbeigšanas dienas līdz elektroenerģijas tirdzniecības perioda beigām.

Secināms, ka apstākļos, kad līgums izbeigts, jo objektā noslēgts jauns elektroenerģijas piegādes līgums ar citu tirgotāju, par to nepaziņojot prasītājai, tādējādi izbeidzot pušu noslēgto līgumu, atbildētājai rodas pienākums veikt līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu.

[13] Noslēdzot elektroenerģijas tirdzniecības līgumu par fiksētu centu, abas puses uzņemas risku par elektroenerģijas tirgus cenu izmaiņām, tādēļ līgumā paredzēta līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksa.

Ministru kabineta 2023. gada 7. novembra noteikumu Nr. 635 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 27. punkts noteic, ka lietotājs samaksā līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu, ja tāda ir paredzēta elektroenerģijas tirdzniecības līgumā. Tātad secināms, ka normatīvais regulējums pieļauj šādu pirmstermiņa līguma izbeigšanas maksu, pamatojoties uz līgumā noteikto elektroenerģijas piegādes termiņu.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja 2024. gada 17. decembrī atbildētājai ir izrakstījusi rēķinu Nr. 664737807971 "Maksa par līguma pirmstermiņa izbeigšanu" par kopējo summu 65 202,40 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1401. pantu saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam – jāizdara par labu otrai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība. Civillikuma 1402. pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Izskatāmajā lietā pušu saistību pamats ir noslēgtais elektroenerģijas tirdzniecības līgums, kurā ir noteikta līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksa.

Līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksa noteikta saskaņā ar līguma I daļas 1.1. punktu. Prasītāja lietā iesniegusi maksas aprēķinu:

līguma sākuma datums – 2022. gada 1. oktobris;

noslēgtā līguma beigu datums – 2025. gada 30. septembris;

līguma termiņš (mēnešu skaits) – 36;

līguma pirmstermiņa izbeigšanas datums – 2024. gada 31. maijs;

mēnešu skaits līdz līguma beigām – 16;

vidējais rēķins par elektroenerģiju – 8150,30 *euro*;

koeficents (saskaņā ar līgumu) – 0,5;

līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksa (Maksa = Rēķ(vid.) x 0.5 x Mēn.skaits) – 65 202,40 *euro*.

Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra no pusēm cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu *(sk.* Līcis, A. *Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof.* K. Torgāna *zinātniskajā redakcijā. Rīga:* Tiesu nama aģentūra*, 2003, 62. lpp.).*

Jebkuras lietas izskatīšanā svarīgs ir tās rezultāts – taisnīgs spriedums *(sk. Satversmes tiesas 2014. gada 9. janvāra sprieduma lietā Nr. 2013-08-1 secinājumu daļas 11. punktu).*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10. panta pirmajai daļai puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā, kas nozīmē, ka pušu strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai. Citiem vārdiem, puses ievāc visu materiālu, bet tiesa ir pilnīgi pasīva – tā tikai pārbauda un novērtē pušu iesniegto materiālu *(sk.* Bukovskis*, V. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 19, 235. lpp.).*

No lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem konstatējams, ka atbildētāja pirms strīdus līguma noslēgšanas ilgstoši iegādājusies elektroenerģiju no prasītājas, kā arī, izvērtējot elektroenerģijas tirgū piedāvātos produktus un prasītājas piedāvātās fiksētas cenas elektroenerģijas iegādes iespējas, brīvprātīgi izvēlējusies noslēgt līgumu ar prasītāju.

No lietā iesniegtajiem atbildētājas paskaidrojumiem secināms, ka atbildētāja neapstrīd aprēķināto līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksas apmēru.

[14] Ņemot vērā minēto, secināms, ka līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksa ir līgumā skaidri paredzēta, ir iestājušies to piemērošanas priekšnoteikumi un maksas apmērs ir aprēķināts atbilstoši līguma noteikumiem.

Līdz ar to konstatējams, ka prasītājas prasība pret atbildētāju par parāda par līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu piedziņu ir pamatota un apmierināma, līdz ar to atbildētājai ir pienākums samaksāt prasītājai līguma pirmstermiņa izbeigšanas maksu 65 202,40 *euro* apmērā.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva par prasības iesniegšanu 1 800 *euro* apmērā.

[16] Lietā iesniegts ZAB COBALT SIA 2026. gada 9. aprīļa rēķins 345,58*euro* apmērā un 2026. gada 27. aprīļa rēķins 1 888,33 *euro*apmērā par AS “Latvenergo” sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem civillietā, kopā – 2 233,91*euro*.

Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas c) apakšpunkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa pārsniedz 57 001 *euro*, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 5 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Ievērojot, ka prasība apmierināma pilnībā, tas ir, 65 202,40 *euro* apmērā, maksimālais advokāta atlīdzības apmērs ir 3 260,12 *euro*.

Tā kā lieta tiek skatīta pirmās instances tiesā, atbilstoši Civilprocesa likuma 44. panta ceturtajai daļai no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 1 630,06 *euro* apmērā.

[17] Atbilstoši Civillikuma 1756. pantam, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1765. panta pirmā daļa nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.

Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. panta nosacījumiem, prasītājai ir tiesības līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentu 6% gadā no nesamaksātās piedzītās summas, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016. gada 29. janvāra lēmumu lietā Nr. SKC-1331/2016 likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādītas atbilstoši Civilprocesa likuma 195. pantam, būtu aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

Ņemot vērā Civilprocesa likuma 195. panta noteikumus un Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumā paustās atziņas, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda, procentu un tiesāšanās izdevumu summas, nepārsniedzot tās apmēru.

[18] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu tiesa nosaka atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. panta pirmo daļu, 41. panta pirmo daļu, 44. panta pirmo un ceturto daļu, 92.-97. pantu, 189.-195. pantu un 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību.

Piedzīt no SIA “VN Saimnieks”, reģistrācijas numurs 40103265261, par labu AS “Latvenergo”, reģistrācijas numurs 40003032949, parādu 65 202,40*euro* apmērā, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 1 630,06 *euro* apmērā un samaksāto valsts nodevu 1 800 *euro*, pavisam kopā – 68 632,46 *euro* (sešdesmit astoņi tūkstoši seši simti trīsdesmit divi *euro*, 46 centi).

Atzīt AS “Latvenergo”, reģistrācijas numurs 40003032949, tiesības uz laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no SIA “VN Saimnieks”, reģistrācijas numurs 40103265261, likumiskos sešus procentus gadā no visas piedzītās summas – 68 632,46*euro*, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Samaksa par parāda un samaksātās valsts nodevas piedziņu veicama AS “Latvenergo”, reģistrācijas numurs 40003032949, AS “SEB banka” norēķinu kontā Nr.LV93UNLA0050007013441.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2026. gada 11. jūnijā.

Tiesnese G.Viļumsone

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU